

ДО:
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ОТ 51-ТО НС
КОПИЕ ДО:
ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЪРА НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ НА РБ
МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО НА РБ

Изм. №05/26.02.2025г.

ОТНОСНО: КАНДИДАТУРАТА НА ЙОНКО ГРОЗЕВ ЗА СЪДИЯ
В КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Силно безпокойство буди изнесената в медиите¹ информация за предложената кандидатура на Йонко Грозев за съдия в Конституционния съд на Република България, която предстои да гласувате. Притеснението ни идва от публично оповестените и налични факти в Доклада на Европейския център за право и справедливост² от 2020 г., които получиха публичност и у нас.

Докладът и приложението към него съдържат подробна справка за дела, в които като съдия в ЕСПЧ Йонко Грозев е бил в пряк конфликт на интереси.

В качеството си на съдия той е бил сезиран по дела, които сам е внесъл в ЕСПЧ като адвокат, или които са били заведени от негови бивши колеги от неправителствената организация, за която е работил.

Макар да е отказал да заседава по 9 от тези дела, каквото е неговото задължение, той е участвал в постановяването на решения по поне 10 други дела, заведени или подкрепени от неправителствени организации (НПО), които доскоро е основал или ръководел сам. Списък на тези дела може да бъде намерен в приложенията към доклада³.

¹ <https://www.segabg.com/node/292424>

² <https://static.eclj.org/pdf/ECLJ+Report%2C+NGOs+and+the+Judges+of+the+ECHR%2C+2009+-+2019%2C+February+2020.pdf?>

³ <https://static.eclj.org/pdf/ECLJ+Report%2C+NGOs+and+the+Judges+of+the+ECHR%2C+2009+-+2019%2C+February+2020.pdf?>

Подобно поведение представлява сериозно и многократно нарушение на основните етични задължения на съдията. Във всяка правова държава извършителят на такива нарушения би подлежал на строги дисциплинарни санкции.

След публикуването на доклада българският министър на правосъдието публично повдига въпроса за възможността Йонко Грозев да бъде отзован, като посочва, че от ЕСПЧ зависи това решение. Йонко Грозев се защитава, като напада Европейския център за право и справедливост, изготвил доклада за случаите на съдии в конфликт на интереси в ЕСПЧ, и заявява, че е невъзможно да бъде отстранен от длъжност, тъй като това би изисквало отстраняването на всички съдии, посочени в доклада.

В този случай той би бил защитен от останалите съдии, засегнати от доклада.

Четири от деветимата съдии в секцията, към която принадлежи Грозев (тази, която отговаря по-специално за френските дела), също са сред 18-те замесени съдии.

Така избран, Йонко Грозев оглавява една от петте секции на Съда, като упражнява общи управленски правомощия в рамките на Съда и системно заседава по най-важните дела. В частност той е бил и съдия по спазването на професионалната етика в своята секция и е решавал самостоятелно, за всеки отделен случай, дали да покани, разреши или откаже намесата на НПО в делата.

Йонко Грозев е основал и ръководил в продължение на двадесет години (1992-2013) Български хелзински комитет - организация, произхождаща от „Отворено общество“.

Хелзинският комитет се е изправял срещу българското правителство в редица спорове, някои от които са били отсъдени от ЕСПЧ. Четири пъти българското правителство иска от Съда да отзове съдия Грозев, който е считан едновременно за съдия и страна по тези дела, но всеки път това отзоваване е отказвано, като Йонко Грозев е заседавал в Съда по време на обсъжданията на дела, свързани с неправителствената организация, на която е основател. При тези отсъждания всеки път Хелзинският комитет е печелил делото срещу българското правителство. Той става един от международните лидери на клона на „Отворено общество“, специализиран в използването на правните институции за политически цели (Инициатива за правосъдие на Отворено общество).

Апелираме към вас да вземете предвид гореизложеното при приемането на решение относно избора на конституционен съдия, от квотата на Народното събрание.

С уважение,

МИХАЕЛА ДЖОРГОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СДРУЖЕНИЕ
“АСОЦИАЦИЯ ОБЩЕСТВО И ЦЕННОСТИ”

P.S. По-долу прилагаме допълнителна информация по въпроса:

Още през 2014 г. процедурите по назначаването му в Страсбург са оспорвани, тъй като трима от членовете на българската комисия по подбора бяха негови колеги от неправителствени организации. По жалба за нередности в процедурата по подбор, подадена до Съвета на Европа от местна организация, не са предприети последващи действия.

Именно при тези условия като активист, без опит като съдия, както са повечето съдии в Страсбург, той става един от 47-те съдии в Европейския съд по правата на човека.

Скоро след избирането му новите му колеги се произнасят в негова полза, като адвокат по делото на пънк групата Pussy Riot изнесла скандално представление в московска катедрала, като осъждат Русия да му изплати значително обезщетение, както е обичайно при загуба на такива дела.

До момента над 60 000 души са подкрепили петицията с искане за прекратяване конфликта на интереси в ЕСПЧ: <https://eclj.org/geopolitics/echr/mettre-fin-aux-conflits-dinterets-a-la-cedh?lng=en>

<https://eclj.org/geopolitics/echr/emprise-de-soros-sur-la-cour-europeenne-des-droits-de-lhomme--la-cedh-persiste-et-signe->

<https://www.lefigaro.fr/actualite-france/un-rapport-pointe-a-nouveau-le-manque-d-independance-de-la-cedh-20230420>

<https://www.sva.bg/европейският-съд-по-правата-на-човека/>